

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

7.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 25-го Января — 1838 — Wilno. Wtorek. 25-go Stycznia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 15-го Января.

Въ прошедшій Четвертокъ, 6-го Января, въ день Богоявленія Господня, въ который празднуется рожденіе Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини АННЫ ПАВЛОВНЫ, совершена Божественная Литургія въ походной церкви, поставленной въ Императорскомъ Эрмитажѣ, въ присутствіи Ихъ Императорскихъ Величествъ Государя Императора и Государыни Императрицы, Ихъ Императорскихъ Высочествъ Цесаревича Наслѣдника Престола, Великаго Князя МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА, и Великихъ Князей МАРИИ НИКОЛАЕВНЫ и ОЛГИ НИКОЛАЕВНЫ, и Его Свѣлости Принца Петра Ольденбургскаго. Члены Государственного Совета, Министры, Сенаторы, Придворные чины, Генералы, Штабъ и Оберъ-Офицеры Гвардіи, Арміи и Флота и другіа знатныя особы обоюго пола, находились при совершеніи службы, по окончаніи коей, при пушечной пальбѣ съ крѣпости, совершено водосвященіе и окропленіе знаменъ и штандаровъ роты Дворцовыхъ Гренадеръ, военно-учебныхъ заведеній и полковъ Лейбъ-Гвардіи.

— При Высочайшемъ Дворѣ наложенъ трауръ, на шесть дней, начиная съ 12-го Января, по случаю кончины Е. К. В. Принца Максимилиана, Герцога Саксонскаго, родителя Е. В. Короля Саксонскаго.

(J. de S. P.)

— Высочайшимъ Приказомъ, 2-го Января, назначены: Членъ Генераль - Аудиторіата Военнаго Министерства, Сенаторъ, Генераль-Лейтенантъ Князь Князь, присутствовать въ Советѣ Министерства Государственныхъ Имуществъ, съ оставленіемъ въ прежнихъ званіяхъ, и Генераль - Адъютантъ, Генераль-Лейтенантъ Баронъ Деллингсаузенъ, Директоромъ 3-го Департамента Министерства Государственныхъ Имуществъ, съ оставленіемъ въ прежнемъ званіи.

— Высочайшимъ Приказомъ, 29-го Декабря, переименованъ: Сенаторъ, Тайный Советникъ Вибиковъ, въ Генераль-Лейтенанты, по Арміи, съ назначеніемъ Военнымъ Губернаторомъ Кіевскимъ, съ управленіемъ и гражданскою частію въ сей губерніи, а также Генераль - Губернаторомъ Подольской и Волынской Губерній, съ оставленіемъ въ званіи Сенатора.

— Предводитель Дворянства Кадишковскаго Уѣзда, отставной Гвардіи Штабъ-Капитанъ Михаилъ Волочій, Всемилостивѣе пожалованъ въ званіе Камеръ - Юнкера Двора Его Императорскаго Величества.

— Высочайшимъ Указомъ даннымъ Правительствующему Сенату, 1-го ч. с. м., Члены учрежденнаго при II Отдѣленіи Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи Ревизіоннаго Комитета мѣстныхъ законовъ Западныхъ губерній, Статскій Советникъ Кукевигъ и отставной Полковникъ Графъ Дуниль, въ награду трудовъ, понесенныхъ ими при пересмотрѣ и повѣркѣ свода сихъ законовъ, Всемилостивѣе пожалованы въ Дѣйствительные Статскіе Советники.

— Высочайшими Указами, данными Капитулу Рос-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, 15-go Stycznia.

W przeszły Czwartek, 6-go Stycznia, w dniu Zjawienia się Pańskiego na Jordanie, w którym obchodzi się rocznica urodzin JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ KSIĘŻNY ANNY PAWŁOWNY, odprawiona była Msza Święta w cerkwi pochodowej, urządzonej w CESARSKIM ERMITAŻU, w obecności NAYJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA CESARZA JEJ MOŚCI i CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, ICH CESARSKICH WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCY TRONU, WIELKIEGO KSIĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA i WIELKICH KSIĘŻNICZEK MARYI NIKOŁAJEWNY i OLGII NIKOŁAJEWNY, tudzież Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Piotra Oldenburgskiego. Członkowie Rady Państwa, Ministrowie, Senatorowie, Urzędnicy Dworu, Jenerałowie, Sztabs i Ober-Oficerowie Gwardyi, Armii i Flotty, oraz inne znakomitsze osoby płci obojey, znajdowały się na nabożeństwie, po którym wśród wystrzałów z dział twierdzy, odbyło się poświęcenie wody i pokropienie znamion i sztandarów rotы Grenadyerów Pałacowych, wojskowo-szkolnych zakładów i półków Gwardyi.

— U Naywyższego Dworu przywdziano żałobę na sześć dni, zaczynając od 12-go Stycznia, z okoliczności zgonu Jego Królewskiej Wysokości Xięcia Maksymiliana Saskiego, oycа N. Króla Saskiego. (J. de St. P.)

— Przez Naywyższy Rozkaz Dzienny, 2-go Stycznia, назначeni: Członek Jeneralnego Audytoryatu Ministerjum Woyny, Senator, Jenerał-Porucznik Książnin, zasiadać w Radzie Ministerjum Majątkow Państwa, z zostawieniem w nazwaniach dotychczasowych, i Jenerał-Adjutant, Jenerał-Porucznik Baron Dellingshausen, Dyrektorem 3-go Departamentu Ministerjum Majątkow Państwa, z zostawieniem w nazwaniu dotychczasowym.

— Przez Naywyższy Rozkaz Dzienny, 29-go Grudnia, Senator, Radzca Tajny Bibikow, przemianowany Jenerał-Porucznikiem w Armii, z назначeniem Kijowskim Wojennym Gubernatorem z zarządzaniem i częściю cywilną w tej Gubernii, tudzież Jenerał-Gubernatorem Gubernii Podolskiej i Wołyńskiej, z pozostawieniem w nazwaniu Senatora.

— Marszałek Dworzaństwa powiatu Kadnikowskiego, odstawny Sztabs-Kapitan Gwardyi Michał Wolocki, Naytaskawiey mianowany Kamerjunkrem Dworu JEJ CESARSKIEJ MOŚCI.

— Przez Ukaz CESARSKI do Rzządzającego Senatu, z d. 1 b. m., Członkowie ustanowionego przy II oddziale Własney JEJ CESARSKIEJ MOŚCI Kancelaryi, Rewizyjnego Komitetu miejscowych praw Gubernii Zachodnich: Radzca Stanu Kukiewicz i dymisyonowany Półkownik Hrabia Dunin, w nagrodę prac, podjętych przy przejrzeniu i rewizyi układu tychże praw, mianowani zostali Rzeczywistymi Radzcami Stanu.

— Przez Ukazy CESARSKIE dane do Kapituły Ros-

сѣйскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, 6 Декабря, Всемилостивѣе пожалованы въ 18 день Ноября прош. 1837 г. въ вознагражденіе ревностной и безпорочной службы, продолженной въ должностяхъ по выборамъ Дворянства, за выслугу узаконенныхъ сроковъ, Кавалерами *Ордена Св. Владиміра 3-й степени*: Виленской губерніи Завилейскій Уѣздный Предводитель Дворянства, состоящій въ званіи Камергера Двора Его Императорскаго Величества Графъ Эдуардъ *Мостовскій*; — тогожъ ордена *звѣртой степени*: Виленскій Уѣздный Предводитель Дворянства Гаспаръ *Горновскій*; Сокольскій Предводитель Дворянства Титулярный Советникъ Константинъ *Остроменцкій*; Коллежскій Секретарь Депутатъ Могилевскаго Дворянскаго Собранія Эдуардъ *Войничъ-Слюженцкій*, и Депутатъ сегожъ Собранія Поручикъ Игнатій *Толковичъ*; Коллежскіе Регистраторы: Засѣдатель Лидскаго Уѣзднаго Суда Иванъ *Бѣлинскій* и Судья Брестскаго Межеваго Суда Михайло *Чагковскій*; неимѣющіе чиновъ: Предводитель Дворянства Гродненской губерніи Губернскій Карлъ *Заленскій* и Лидскій Уѣздный Ромуальдъ *Костровицкій*; бывшіе Подкоморіе Витебской губерніи Ленелскаго Ефимъ *Толшевизъ* и Гродненской Пружанскаго Егоръ *Шелютъ*, Минской губерніи Игуменскаго Межеваго Суда Предсѣдатель Степанъ *Асвинскій*; Засѣдатели Виленской Гражданской Палаты Іосифъ *Гоппенъ* и Гродненской губерніи Новогрудскаго Уѣзднаго Суда Иванъ *Забѣлло*; Судьи Межевыхъ Судовъ: Гродненской губерніи Кобринскаго Викентій *Богуславскій*; Лидскаго Рафаиль *Грабовскій* и Іосифъ *Дзежицъ*; Новогрудскаго, Оаддей *Чеготъ*; Брестскаго, Клементій *Вислоцкій* и Минской губерніи Игуменскаго Станиславъ *Черновскій*; Депутаты Дворянскаго Собранія: Виленскаго Іосифъ *Милянвскій* и бывшій Гродненскаго Игнатій *Политальскій*. — Кавалерами ордена Св. Владиміра 4-й степени: за тридцати-пяти-лѣтнюю въ классахъ безпорочную службу: Надворные Советники: Могилевскаго Губернскаго Правленія Советникъ Иванъ *Сердаковскій* и Библиотекарь Университета Св. Владиміра Павелъ *Ярковскій*; Чиновники 7-го класса: Уѣздный Казначей бывшаго Каменецкаго Андрей *Шпаковскій* и Казначей Кіевскаго Приказа Общественнаго Призрѣнія Лука *Брилевизъ*; Смотритель Виленскаго военнаго госпиталя Маіоръ Густавъ *Клостерманъ*; Правительствующаго Сената 3 Департамента 1-го Отдѣленія Секретарь Коллежскій Ассессоръ Левъ *Кохановскій*; Командиръ Артиллерійскаго Гарнизона Варшавской Александровской Цитадели Капитанъ Василь *Енакіевъ*, и Кременецкій Почтмейстеръ Титут. Совѣт. Иванъ *Гладкій*.

— По Высочайшему повелѣнію, наряжена была Комmissія, подъ предсѣдательствомъ Оберъ Шталмейстера Князя В. В. Долгорукова, для разбора вещей, вынесенныхъ изъ Зимняго Дворца во время пожара.

Предсѣдатель Комmissіи, между прочимъ, довелъ нынѣ до Высочайшаго свѣдѣнія Государя Императора, что, по вынесеніи, во время пожара, мастеровыми Гофъ-Интендантскаго ведомства и нижними воинскими чинами всѣхъ вещей изъ большой церкви, оставался въ оной образъ Спасителя на самомъ верху иконостаса. Посланные для снѣтія оного, рядовой 10-го Флотскаго Экипажа, Несторъ *Трояновъ*, и столяръ ведомства Гофъ-Интендантской Канторы Абрамъ *Дороеевъ*, не смотря на угрожавшую имъ явную опасность и на многократныя требованія выйти изъ церкви, поощряемые ревностнымъ Христіанскимъ желаніемъ сохранить отъ огня образъ Спасителя, оставались въ оной до послѣдней возможности, пока съ рѣдкимъ самоотверженіемъ и присутствіемъ духа не спасли святыню. Замѣчательный подвигъ сей происходилъ въ присутствіи Князя В. В. Долгорукова, слѣдующимъ образомъ: взошедъ на лѣстницу, приставленную къ иконостасу и увидя, что она слишкомъ коротка для того, чтобы достать образъ, рядовой Трояновъ въ то же мгновеніе взобрался на карнизъ по рѣзбѣ иконостаса, съ неимовѣрною скоростію снялъ образъ, спустилъ его оставленному на лѣстницѣ столяру Дороееву, потомъ опять по рѣзбѣ сойдя съ карниза, вмѣстѣ съ товарищемъ вынесъ изъ огня драгоцѣнную пошу.

По доведеніи о семъ похвальномъ подвигѣ столяра Дороеева, и въ особенности рядоваго Троянова, до Высочайшаго Государя Императора свѣдѣнія, Его Императорское Величество Всемилостивѣе повелѣть соизволилъ: выдать имъ въ награду по триста рублей каждому, и, сверхъ того, рядоваго Троянова перевести въ гвардію.

Князь В. В. Долгоруковъ свидѣтельствуесть также, что отраженная изъ Адмиралтейства по первому востребованію команда, для содѣйствія при спасеніи

сѣйскихъ Цесарскихъ и Крѣлевскихъ orderow, z dnia 6 Grudnia zesz. r., mianowani zostali Kawalerami orderu Sw. Włodzimierza, za gorliwe i niepoślakowane wysłużenie ustanowionych terminow, w urzędach, od wyboru szlachty zależących: 3 stopnia, Marszałek powiatu Zawileyskiego, Szambelan, Hrabia Edward *Mostowski*; tegoż orderu 4 stopnia, Marszałek powiatu Wileńskiego, Assesor Kollegialny Gaspar *Hornowski*; Radzca Honorowy Marszałek powiatu Sokolskiego, Konstantyn *Ostromęcki*; urzędnik 9 klasy, Deputat Zgromadzenia Szlacheckiego Mohylewskiego Edward *Wojnicz-Sianożęcki* i Deputat tegoż Zgromadzenia Porucznik Ignacy *Tomkowicz*; Regestratorowie Kollegialni: Assesor Sądu Powiatowego Lidzkiego Jan *Bielinski*; Sędzia Graniczny Brzeski Michał *Czaczkowski*; niemający rang: Marszałkowie Dworzeństwa Gubernii Grodzieńskiej: Gubernialny, Karol *Zatęski*; powiatu Lidzkiego, Romuald *Kostrowicki*; byli Podkomorzowie: powiatow: Lepelskiego, Joachim *Tomaszewicz* i Prużańskiego, Jerzy *Szemioth*; Prezes Sądu Granicznego Ihumeńskiego, Stefan *Jasieński*; Assesorowie: Wileńskiej Izby Sądu Cywilnego: Józef *Hoppen* i Sądu Powiatowego Nowogrodzkiego, Jan *Zabietto*; Sędziowie Sądow Granicznych: Kobyński, Wincenty *Boguslawski*; Lidzkiego, Rafał *Grabowski* i Józef *Dziżyc*; Nowogrodzkiego, Tadeusz *Czczott*; Brzeskiego, Klemens *Wistochi* i Ihumeńskiego, Stanisław *Czarnowski*; Deputaci Zgromadzeń Szlacheckich: Wileńskiego, Józef *Milanowski* i były Grodzieńskiego, Ignacy *Polivalski*. — Kawalerami tegoż orderu S. Włodzimierza 4 stopnia, za niepoślakowaną wrangach klassowych wysłużę 35 lat: Radzcy Dworu, Radzca Rządu Gubernialnego Mohylewskiego, Jan *Serdakowski* i Bibliotekarz Uniwersytetu Sw. Włodzimierza Paweł *Jarkowski*; Urzędnik 7 klasy, były Kamieniecki Powiatowy Skarbný, Andrzej *Szpakowski*, i Skarbný Kijowskiego Urzędu Powszechney Opieki, Łukasz *Brylewicz*; Dozorca Wileńskiego Szpitala Wojennego, Major Gustaw *Klosterman*; Assesor Kollegialny, Sekretarz I Oddziału 3 Departamentu Rządzącego Senatu, Leon *Kochanowski*; Kapitan, Dowódzca Artylleryyskiego garnizonu Warszawskian *Alexandrowskiej* cytadelli, Bazyli *Jenakijew* i Radzca Honorowy, Krzemieniecki Pocztmistrz, Jan *Hładki*. (T.P.)

— Z Naywyższego Rozkazu, ustanowiona była Kommissya, pod prezydencją Wielkiego Koniuszego Xięcia B. B. Dołhorukowa, dla rozbioru rzeczy, wyniesionych z Zimowego Pałacu w czasie pożaru.

Prezydent Kommissyi, między innemi, doprowadził teraz do wiedzy Jego CESARSKIEY Mości, że, po wyniesieniu w czasie pożaru, przez maistrów wiedzy Intendencji Dworu i przez wojskowych rang niższych wszystkich rzeczy z wielkiej kaplicy, zostawał w niej obraz Zbawiciela na samym wierzchu ołtarza. Posłani dla jego zdjęcia, szeregowy 10-go ekwipażu Flotty, Nestor *Trojanow*, i stoляръ wiedzy Kantoru Intendencji Dworu Abraham *Dorofiejew*, nie zważając na grożące im widoczne niebezpieczeństwo i na wielokrotne wezwania, ażeby wyszli z kaplicy, zagrzewani gorliwą Chryścianską żądzą zachowania od ognia obrazu Zbawiciela, zostawali w niej do ostatniej chwili, dopóki z rzadką odwagą i poświęceniem się nie uratowali tego obrazu. Czynn ten godzien zastanowienia odbywał się w obecności Xięcia B. B. Dołhorukowa, sposobem następującym: wlaższy na drabinę, przystawioną do ołtarza, i spostrzegszy, że ta bardzo była krótką dla dostania obrazu, szeregowy Trojanow w teyże chwili dostał się na gżem po rzeźbie ołtarza, z trudną do uwierzenia szybkością zdjął obraz, spuścił go zostawionemu na drabinie stolarzowi Dorofiejowi, potem znnowu po rzeźbie spuściwszy się z gżemu, razem ze swym towarzyszem wyniosł z ognia drogi ciężar.

Po doprowadzeniu o tym chwalebnyim czynie stoляръ Dorofieja, a szczególnie szeregowego Trojanowa, do wiadomości NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA, JEGO CESARSKA Mość NAYłaskawiey rozkazać raczył: wydać im w nagrodę po trzysta rubli każdemu, a nadto, szeregowego Trojanowa przenieść do Gwardyi.

Xięże B. B. Dołhorukow zaświadcza także, że wysłana z Admiralicji na pierwsze zapotrzebowanie komenda, dla dopomagania przy ratowaniu rzeczy w czasie

вещей во время бывшего въ Зимнемъ Дворцѣ пожара, вездѣ отличалась особеннымъ усердіемъ и необыкновенною дѣятельностію, въ особенности при переносѣ изъ дворцовыхъ кладовыхъ всѣхъ золотыхъ и серебряныхъ сервизовъ, стоимость которыхъ простирается на нѣсколько милліоновъ рублей. Порученіе сіе исполнено было съ величайшимъ успѣхомъ и въ совершенномъ порядкѣ, такъ, что не смотря на множество мелкихъ вещей, изъ коихъ состоятъ сіи драгоценности, не только всѣ онѣ были спасены, но, къ удивленію, ничто не повреждено при переноскѣ.

(С. II.)

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что до изданія положенія о запасахъ для обезпеченія народнаго продовольствія, состоявшагося 5 Іюля 1834 года, въ нѣкоторыхъ Губерніяхъ производился денежный на сей предметъ сборъ по 25 к. съ души. За несрочный взносъ сего сбора, по силѣ Высочайшаго Манифеста 16 Мая 1811 года, взыскивалась та же самая пеня, какъ и за просрочку взноса податей, но въ означенномъ новомъ положеніи о запасахъ, на основаніи котораго, нынѣ во всѣхъ уже Губерніяхъ, вмѣстѣ съ хлѣбнымъ сборомъ на обезпеченіе продовольствія, установленъ и денежный сборъ по 10 коп. съ души, — о пени за просрочку взноса, какъ хлѣба такъ и денегъ, ни чего не упомянуто. Въ разрѣшеніе встрѣтившихся въ нѣкоторыхъ Губерніяхъ о семъ вопросѣ, Высочайше утвержденнымъ 16 Января 1836 года журналомъ бывшего особаго Комитета по продовольственной части Огд. 1 ст. подъ лит. в.) постановлено между прочимъ: пополненіе недоимокъ по окладамъ и судамъ въ казенныхъ селеніяхъ, возложить на мірскія общества, предоставивъ имъ рассчитывать съ неплательщиками по усмотрѣнію, а въ помѣщичьихъ, — на обязанность владѣльцевъ; за симъ пени за несрочный взносъ денежной и хлѣбной на продовольствіе подати, не требовать. За тѣмъ при производствѣ дѣлъ встрѣтился другой вопросъ: слѣдуетъ ли на основаніи сего послѣдняго постановленія отменить пеню и за тѣ деньги, кои остаются по нынѣ въ недоимкѣ по прежнему сбору на обезпеченіе продовольствія, по 25 коп., или же взыскивать оную на прежнему основаніи? По сношеніи съ Г. Министромъ Финансовъ, онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ вносилъ по сему предмету представленіе въ Комитетъ Гг. Министровъ, и съ своей стороны полагалъ: какъ означеннымъ Высочайше утвержденнымъ журналомъ особаго Комитета, опредѣлена уже другая мѣра къ установленію и пополненію по сборамъ на обезпеченіе продовольствія недоимокъ, — въ существѣ своемъ болѣе дѣйствительная, нежели требованіе недоимокъ отъ самыхъ неплательщиковъ съ наложеніемъ пени, и въ семъ постановленіи Комитета не ограничено, чтобы сія мѣра простиралась не на всѣ недоимки, какія по то время на казенныхъ и частныхъ имѣніяхъ состояли, — то при взысканіи недоимокъ, оставшихся по прежнему сбору до изданія новаго положенія о запасахъ, надлежитъ слѣдовать вышеупомянутому правилу, въ журналѣ особаго Комитета постановленному. По положенію Комитета Гг. Министровъ 26 ч. минувшаго Октября, сіе заключеніе Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ удостоено Высочайшаго утвержденія. (Опубл. Пр. Сен. 16 Декабря 1837 г.)

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, при коемъ представилъ Правительствующему Сенату для зависящихъ со стороны онаго распоряженій къ приведенію въ надлежащее исполненіе, доставленное къ нему Г. Военнымъ Министромъ въ копіи Высочайше утвержденное въ 30 день минувшаго Октября мнѣніе Государственнаго Совета, по предмету отпуска дровъ войскамъ въ лагерное время. Въ означенномъ мнѣніи Государственнаго Совета изображено: Государственный Советъ въ Соединенныхъ Департаментахъ, Военномъ и Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Военнаго Министра по предмету отпуска дровъ Генераламъ, Штабъ и Оберъ-Офицерамъ во время лагернаго расположенія войскъ, на что въ законахъ не существуетъ опредѣлительнаго правила, согласно заключенію Военнаго Совета и Военнаго Министра, основанному на соображеніяхъ и пользѣ уравнительнаго довольствія войскъ дровами, положили: въ дополненіе Свода Законовъ том. 4 книг. 2 Устава о Земскихъ повинностяхъ къ стат. 746 и 756 постановить слѣдующее дополненіе: Генераламъ, Штабъ и Оберъ-Офицерамъ Гвардейскихъ и Армейскихъ войскъ во время нахождения въ лагерѣ для приготовленія пищи, отпускать дрова на счетъ суммъ земскаго сбора сверхъ назначеннаго нижнимъ чинамъ количества на каждую кухню въ мѣсяцъ: однополенъ

sie byłego w Zimowym Pałacu pożaru, wszędzie się odznaczała szczególną gorliwością i niezwyčajną czynnością, nadewszystko w przenoszeniu ze składów pałacowych wszystkich złotych i srebrnych serwisów, których wartość do kilku milionów rubli wynosi. Zlecenie to było wypełnione z największym pośpiechem i w zupełnym porządku tak, że pomimo wielu drobnych rzeczy, z których się składają te kosztowne przedmioty, nie tylko że wszystkie zostały uratowane, ale ku podziwieniu, nic nie uszkodzono w przenoszeniu. (P.P.)

— Rządzący Senat słuchali rapportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, że przed wydaniem ustawy o zapasach dla zapewnienia publicznego opatrzenia w żywność, wydanej 5-go Czerwca 1834 roku, w niektórych Guberniach uskuteczniiono na ten przedmiot pobor po 25 kopiejek z duszy. Za nieopłatę w terminie tego poboru, na mocy Najwyższego Manifestu 16-go Maja 1811 roku, uzyskiwana była taż sama pena, jak za opłatę po terminie podatków, ale w pomienionej nowej ustawie o zapasach, na ośnowie której, we wszystkich już teraz Guberniach, razem z poborem zbożowym na zabezpieczenie żywności, jest jeszcze ustanowiony i pobor pieniężny po 10 kopiejek z duszy, — o penie za uchybienie terminu względnie wniesienia tak zboża, jako i pieniędzy, nic nie powiedziano. Na rozstrzygnięcie nastających w niektórych Guberniach o tѣm zapytań, Najwyżey utwierdzonym 16-go Stycznia 1836 roku żurnalem byłego osobnego Komitetu w części opatrzenia w żywność w Oddziale i art. pod literą c), między innemi postanowiono: wniesienie zaległości zyspek lub pieniężnych wyznaczeń i pożyczek po wsiach skarbowych, włożyć na gminy, zostawiwszy im prowadzić rachunek z niepłacącymi podług uwagi, a we wsiach obywatelskich, — za obowiązek obywateli; a zatem pny za niewniesienie w terminie pieniężnego i zbożowego na opatrzenie w żywność podatku po terminie, nie wymagać. Potѣm przy odbywaniu działañ zaszło drugie zapytanie: czy na ośnowie tego ostatniego postanowienia należy znieść penę i za te pieniądze, które dotychczas zostają w zaległości, z uprzedniego poboru na zapewnienie żywności, po 25 kop., czyli też uzyskiwać ją na ośnowie dotychczasowej? Za zniesieniem się z P. Ministrem Skarbu, P. Minister Spraw Wewnętrznych czynił w tѣy rzeczy przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, i zѣ swej strony mniemał: Ponieważ pomienionym Najwyżey utwierdzonym żurnalem osobnego Komitetu, podany już jest inny środek dla uchylenia i dopełnienia względnie poborów na zapewnienie żywności niedoimek, — w naturze swej skuteczniejszy, aniżeli żądanie zaległości od niepłacących z nałożeniem pny, i w tѣm postanowieniu Komitetu nie ograniczono, ażeby środek ten rozciągał się nie na wszystkie zaległości, jakie do czasu tego na majątkach skarbowych i prywatnych liczyły się, — a zatem przy uzyskaniu zaległości, pozostałych z uprzednich poborów do czasu wydania nowego o zapasach postanowienia, należy postępować podług wyżej wspomnionego prawidła, w żurnale osobnego Komitetu ustanowionego. Po nastątem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów dnia 26 zeszłego Października, ten wniosek P. Ministra Spraw Wewnętrznych został Najwyżey utwierdzony. (Opubl. p. Rz. Senat 16-go Grud. 1837 r.)

— Rządzący Senat słuchali rapportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, przy którym przedstawił Rządzącemu Senatowi dla zalegających z jego strony rozporządzeń ku przyprowadzeniu do należytego wypełnienia, przystańey mu przez P. Ministra Woyny w kopii Najwyżey utwierdzonej 30-go zeszłego Października Opinii Rady Państwa, w rzeczy wydawania drow dla woysk w czasie ich obozowania. W pomienionej opinii Rady Państwa wyrażono: Rada Państwa na połączonych Departamentach, Woyny i Ekonomii Państwa i na Ogólnem Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Woyny względem wydawania drow Jenerałom Sztabs- i Ober-Oficerom w czasie obozowego rozłożenia woysk, na co w prawach niemasz pewnego prawidła, zgodnie z wnioskiem Rady Woyskowej i Ministra Woyny, opartym na zasadach i korzyści proporcjonalnego opatrzenia woysk drwami, postanowiła: na dopełnienie Połączenia Praw tomu 4 księgi 2 Ustawy o powinnościach ziemskich do artykułu 746 i 756 postanowić dopełnienie następujące: Jenerałom, Sztabs i Ober-Oficerom woysk Gwardyi i Armii w czasie znajdowania się w obozie dla przygotowania pokarmu, wydawać drwa na rachunek summ poboru ziemskiego, oprócz naznaczonej żołnierzom rang niższych ilości na każdą kompanią na miesiąc jednopolanowych po dwa arszyny, albo trzypolanowych dziesięć dwie trzecie wierszków, kładąc Jenerałom i Sztabs-Oficerom każdemu po jednej, Ober-Oficerom do każdej rotы i szwadronu, czyli ba-

ныхъ по два аршина, или трехъ полныхъ десять двѣ трети вершка, полагая кухонь Генераламъ и Штабъ-Офицерамъ каждому по одной, Оберъ-Офицерамъ въ каждую роту, Эскадронъ, или Артиллерійскую Батарейю въ семь двѣ, а чинамъ находящимся при Штабахъ каждымъ двумя по одной кухнѣ. На семь мнѣній написано: Его Императорское Величество воспользовавшееся мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта по предмету отпуска дровъ войскамъ въ лагерное время, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Подписалъ: *Председатель Государственнаго Совѣта, Графъ Новосильцовъ.* 30 Октября 1837 года. (Оп. Прав. Сен. 24 Окт. 1837 г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 14-го Января.

Въ послѣднихъ мѣсяцахъ прошлаго года, Король облегчилъ нѣкоторымъ политическимъ преступникамъ заключеніе, на которое они были осуждены. Къ числу ихъ принадлежатъ Совѣтникъ Регентства *Шуманъ*, который выпущенъ на волю, но ему запрещено жить въ столицѣ, также и Ротмистръ ф. Ш. . . , которому назначенъ для жительства городъ Штаргардъ, гдѣ онъ находитъ я будетъ подъ присмотромъ командующаго тамъ Генерала.

(G. C.)

А в с т р і я.

Вѣна, 18-го Января.

За нѣсколько дней скончалась супруга Оберъ-Гофмейстера Ея Велич. вдовствующей Императрицы, Графа *Вурмбранда*.

— Англійскій Консулъ изъ Букареста, Г. *Кольгоунъ*, жившій здѣсь въ отпускъ, третьяго дня возвратился въ Валахію.

— Въ Славоніи со стороны Императорскаго Правительства для образованія юношества учреждены новыя, весьма сообразныя съ цѣлію, заведенія.

— Изъ Мальты за нѣсколько дней писали, что 3 Англійскихъ корабля получили приказаніе крейсировать около береговъ Сиріи, гдѣ, какъ слышно, дѣлаются большія воинскія приготовленія. Это приказаніе получилъ Англійскій Комендантъ тамошней стачіи изъ Константинополя отъ Лорда *Понсомби*. Эти корабли, гваранты, немедленно отплыли.

Прага, 20-го Января.

Здѣсь говорятъ, что Офень по причинѣ наноснаго льда запрудившаго рѣку, совершенно затопленъ. Три уже дня и здѣсь идетъ сильный снѣгъ, такъ что стали трудны сообщенія, потому и почта приходитъ не во время. (A.P.S.Z.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 16-го Января.

Вчера въ 9 часовъ вечера, Король принималъ большую депутацію Палаты Депутатовъ, Президентъ коей Г. *Дюпенъ* поднесъ Его Велич. адресъ опредѣленный сею Палатою. Король отвѣчалъ въ слѣдующихъ словахъ: „Съ живѣйшимъ удовольствіемъ принимаю я этотъ адресъ. Почитаю себя счастливымъ, что у васъ нахожу тотъ же образъ мыслей, коихъ предшествующія Палаты дали мнѣ столь многія и моему сердцу всегда драгоцѣнныя доказательства. Сіе торжественное изъясненіе, какъ вы справедливо замѣчаете, способствуетъ достохвальному подвигу, результату семилѣтнихъ усилій, сохраненію и ненарушимости нашихъ уложеній. Содѣйствіе, которое вы столь часто общаете моему правленію, облегчить ходъ дѣлъ, изгладить мало по малу слѣды политическихъ нашихъ несогласій и предоставить Франціи долго наслаждаться тѣмъ спокойствіемъ и благоденствіемъ, которыя составляютъ предметъ всѣхъ Моихъ желаній, и содѣйствіе къ утверженію коихъ, составляетъ мое величайшее счастье.“

— Вчера въ Тюильери въ комнатахъ Герцога *Орлеанскаго* былъ большой балъ, который ИИ. Велич. удостоили своимъ присутствіемъ. — Король въ день Новаго Года велѣлъ раздѣлить сумму 4,800 франк. нуждающимся 121 Юльскимъ кавалерамъ. — Князь *Таллейранъ* почти ежедневно два или три часа проводитъ въ Тюильери, куда носятъ его въ креслахъ двое служителей.

— Съ Испанскихъ границъ нѣтъ никакихъ сегодня новѣйшихъ извѣстій.

— Съ 1829 г. въ Парижѣ никогда не было такихъ жестокихъ морозовъ, какъ въ нынѣшнюю зиму. Самая суровая зима была въ 1709 когда термометръ показывалъ 17 град. ниже нуля, въ 1789, 18 град., въ 1817, 14 град. и въ 1829, доходило до 15 град.

17-го Января.

Палата Перовъ по рассмотрѣніи въ отдѣленіи предложеннаго ей проекта закона, имѣла сегодня краткое временное публичное засѣданіе, въ которомъ

теяи Артыллеріи wszystkim dwie, a urzędnikom przy Sztabie znajdującym się każdym dwóm po jednej kuchni. Na tey opinii napisano: Jego CESARSKA Mość nastąpiła opinią na Ogólném Zebraniu Rady Państwa względem wydawania drew wojskom w czasie obozowania, Najwyżey utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. *Prezydent Rady Państwa Hrabia Nowosilcow.* 30-go Października 1837 roku. (Opubl. przez Rz. Senat 24-go Grudnia 1837 roku).

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, 14-go Stycznia.

W ostatnich miesiącach roku upłynionego, ułaskawił Król pewną liczbę więźniów politycznych zwolnieniem aresztu, któremu ulegali. Do tey liczby należą Radzca Regencyjny *Schumann*, który uzyskał swą wolność, ale pobyt w stolicy jest mu zabroniony; podobnie i Rotmistrz v. S. . . , któremu wskazano na mieszkanie miasto Stargard, gdzie pod dozorem dowodzącego tam Jenerała zostawać będzie. (G. C.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, 18-go Stycznia.

Przed kilką dniami umarła tu Małżonka Wielkiego Mistrza Dworu Cesarzowej, wdowy, Hrabina *Wurmbrand*.

— Konsul Angielski z Bukarestu, P. *Colquhoun*, który się znajdował tu na urlopie, przedsięwziął zawczora podróż z powrotem do Wołoszczyzny.

— W Sławonii ze strony Rządu Cesarzskiego urzędzone zostały, nowe, bardzo stosowne zakłady do podniesienia oświaty młodzieży.

— Z Malty otrzymano wiadomość przed kilką dniami, że trzy okręty Angielskie otrzymały rozkaz, kazać u brzegów Syryi, gdzie, jak słychać, czynią się wielkie przygotowania wojskowe. Rozkaz ten postano z Konstantynopola Angielskiemu dowódcy tamiecznego stanowiska od Lorda *Ponsumby*. Okręty te miały już wyjść pod żagle.

Praga, 20 Stycznia.

Mówią tu, że Buda z powodu zaparcia się tam kry, całkiem zalana została wodą. Od trzech dni wypadło tu niezmierne mnóstwo sniegu, tak, że komunikacye bardzo zostały utrudzone, dla czego i poczta nieregularnie przychodzi. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 16 Stycznia.

Wczora o godzinie 9 wieczorem, Król przyjął wielką deputacyą Izby Deputowanych i Prezydent jej P. *Dupin* złożył J. Kr. Mości uchwalony przez Izbę adres, na który Król odpowiedział w następujący sposób: „Z żywym ukontentowaniem przyjmuję ten adres. Uważam się za szczęśliwego, że w WPanach znajduję tenże sam sposób myślenia, jakiego mi tak wielkie i zawsze drogie dla serca mojego, dały dowody, poprzedzające Izby. Uroczyste to oświadczenie, jak słusznie WPanowie postrzegacie, użyczy nowej mocy temu sławnemu dziełu, wypadkom siedmio-letnich usiłowań, utrzymaniu i całości naszych instytucy. Dopomaganie, które WPanowie tak często obiecywaliście Rządowi mojemu, ułatwi jego postęp, coraz więcej zagładzać będzie ślady naszych politycznych niezgod i zaręczy dla Francyi długie używanie tey spokojności i pomyślności, które są przedmiotem wszystkich moich życzeń, a których zabezpieczenie, stanowić będzie nawiększe moje szczęście.“

— Wczora w Tuilleryach w pokojach Xięcia *Orleńskiego* był wielki bal, który zaszczytliłi także swą obecnością Królestwo Ich Mość. — Król w dzień Nowego Roku rozdać kazał 4800 fr. dla 121 potrzebujących wsparcia kawalerów Lipcowych. — Xiąże *Talleyrand* co dzień prawie dwie albo trzy godziny przepędza w Tuilleryach, dokąd bywa noszony przez dwóch służących w krześle.

— Od granic Hiszpanii niema dzisiaj żadnych nowych wiadomości.

— Od roku 1829 w Paryżu nigdy nie panowały tak wielkie mrozy, jak tegoroczney zimy. Najmroźniejsze zimy były w roku 1709, kiedy termometr spadał na 17 stop. pod zero, w roku 1789 było na 18 stop. w roku 1817 na 14 stop. i w roku 1829, kiedy bywało po 15 stop.

Dnia 17.

Izba Parów po rozstrzygnięciu przełożonych projektów do prawa w biurze, odbyła krótkie publiczne posiedzenie, na którym Hrabia *Siméon* miał mowę

Графъ *Симеонъ* произнесъ рѣчь въ воспоминаніе о Маркизѣ *Марбуа* и Гр. *Филипъ Сегуръ* о Графѣ *Матѣ Дюма*.

— Правительство опубликовало сегодня слѣдующую телегр. депешу: „*Байонна 12 Января*. (Изъ Тура по почтѣ). *Эспартеро* 29 ч. пр. м. прибылъ въ Уна, гдѣ узналъ, что Карлистская экспедиція, остановлена въ долинѣ Мена. Онъ отправилъ Генерала *Латре*, чтобы онъ принялъ команду надъ 17 баталіонами собранными при Вилларкайо и потомъ преслѣдовалъ экспедицію и отразилъ ее къ Бискаѣ. Самъ *Эспартеро* возвратился потомъ въ Миранду, гдѣ онъ находился еще 2-го ч., отдѣливъ 4 баталіона, которые должны присоединиться къ Генералу *Улибарри* въ Гаро и совокупно съ нимъ преслѣдовать *Базиліо Гарсія*. Послѣдній 5-го ч. соединился съ частію корпуса *Кабреры*, командуемою *Кабанерою* и преслѣкъ сообщенія съ Мадритомъ, почему симъ путемъ съ 2 ч. ни одинъ курьеръ не прибылъ изъ столицы.“

18-го Января.

Вчера предсѣдательствовала Король въ Министерскомъ Совѣтѣ. Вечеромъ былъ балъ въ Тюильери.

— Отдѣленія Палаты Депутатовъ образованы вчера вновь слѣдующимъ образомъ: 1-ое отдѣленіе: Г. *Дюшатель*, Президентъ; Г. *Шазе*, Секретарь; 2-ое отдѣленіе: Г. *Тьеръ* Президентъ; Г. *Омонъ-Тьевиль*, Секретарь; 3-ое отдѣленіе: Г. *Тестъ* Президентъ; Гр. *Шамлатре* Секретарь; 4-ое отдѣленіе: Гр. *Дефитъ* Президентъ; Г. *Бержеръ* Секретарь; 5-ое отдѣленіе: Г. *Пасси*, Президентъ; Г. *Маллесиль*, Секретарь; 6-ое отдѣленіе: Г. *Дебеллеймъ*, Президентъ; Г. *А. Гуэизъ*, Секретарь; 7-ое отдѣленіе: Г. *Дюфоръ* Президентъ; Г. *Демонтъ*, Секретарь; 8-ое отдѣленіе: Г. *Лизо*, Президентъ; Виконтъ *Лемерсье*, Секретарь; 9-ое отдѣленіе: Г. *Персиль*, Президентъ; Г. *Дюко*, Секретарь. — Изъ сихъ 18 наименованій 10, именно: Гр. *Тьеръ*, *Тестъ*, *Дефитъ*, *Пасси*, *Дюфоръ*, *Омонъ-Тьевиль*, *Бержеръ*, *Маллесиль*, *Гуэизъ* и *Дюко* принадлежать къ лѣвому центру и лѣвой сторонѣ а 8 къ Министерской партіи и правому центру.

— Г. *Berlinghieri* 11 лѣтъ исправлявшій должность Министра Резидента Великаго Герцога Тосканскаго въ Парижѣ, скончался вчера на 76-мъ году жизни.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 14 ч.: „Депеша Лорда *Джонъ Гай*, Командира Англійской морской силы при Пассажскомъ портѣ, уведомляетъ, что 10 орудій, 32 канонера и 3 артил. офицера выступили на берегъ въ семь портѣ. Депеши, полученные здѣшнимъ Англійскимъ Консуломъ изъ Мадрита къ Лорду *Джонъ Гай*, тотчасъ отправлены къ нему съ нарочнымъ. Увѣряютъ, что они касаются Англійскаго вспомогательнаго легіона. Фрегаты и транспортные корабли, которымъ предписано взять остатки онаго, за тѣсною въ Пассажскомъ портѣ, отправились въ Сантадеръ. Корабли сїи предъ отходомъ оставили много сукна, которое назначено для обмундировки легіона до его отплытія.“

— Въ письмѣ изъ Логроньо отъ 9 ч. содержится: „Экспедиція подъ начальствомъ *Базиліо Гарсія*, присоединивъ къ себѣ нѣкоторые отряды корпуса *Кабреры*, обратилась къ долинѣ Тага. Вообще она состоитъ изъ 5,000 чел. Эскадроны подъ начальствомъ *Леонъ-эль-Конде* и баталіоны командуемые *Улибарри*, соединились 5-го ч. близъ Калатаюдъ съ дивизією Генерала *Санъ-Мигуэля* и онъ принялъ начальство надъ симъ войскомъ состоящимъ почти изъ 8,000 чел. Карлистская экспедиція обогнала его только на 10 часовъ. *Мартинъ Сурбано* съ 4 баталіонами, 1 эскадр. и 2 пол. орудіями вышелъ въ направленіи къ Соріи. Ему приказано отрѣзать Карлистовъ отъ Тага, или если въ томъ не успѣетъ подкрѣпить дивизією *Санъ-Мигуэля*. *Эспартеро* находится въ Мирандѣ. Холодъ такъ жестокъ, что Карлисты не смѣютъ выступить изъ Менской долины; по той же причинѣ наши войска стоятъ въ Вилларкайо, Миранда, Бривиска и въ другихъ окрестностяхъ.“

— Вчера распространился здѣсь слухъ, что новый Испанскій Посланникъ при здѣшнемъ Дворѣ Маркизъ *Эспежа*, на пути сюда, попался Карлистамъ. Письма изъ Мадрита отъ 8 ч. подтверждаютъ сіе извѣстіе и уведомляютъ, что Маркизъ задержанъ въ Гуадалаксарѣ.

— По письмамъ изъ Мадрита, Карлисты вооружили въ Валенціи большое транспортное судно, въ видѣ военнаго корабля, снабдивъ оный орудіемъ и экипажемъ изъ 40 чел. Корабль сей съ помощію двухъ шлюпъ взялъ уже 3 Испанскихъ купеческихъ судна, нагруженныхъ жизненными припасами и сухими плодами и назначенныхъ въ де лосъ Альфакесъ. — Главная квартира *Донъ-Карлоса* все еще въ Ллодіо, небольшой Бискайской деревнѣ, въ которой 500 жителей.“ (A.P.S.Z.)

поświęconą pamięci Margrabiego *Marbois*, a Hrabia *Filip Ségur* Hrabiego *Mathieu Dumas*.

— Rząd ogłosił dzisiaj następującą depeszę telegraficzną: „*Bayonna 12 Stycznia*. (z Tours przez pocztę.) *Espartero* d. 29 z m. przybył do Una, gdzie się dowiedział, że wyprawa Karolistowska zatrzymana została na dolinie Mena. Wystąpił on Jenerał *Latre* dla objęcia dowództwa nad 17 batalionami, które zgromadzone były pod Villarcayo i ścigania potem wyprawę, ażeby cofnąć ją do Biskai. Sam *Espartero* powrócił potem do Miranda, gdzie się jeszcze znajdował d. 2, po oddzieleniu 4 batalionów, które powinny były przylączyć się do Jenerała *Ulbarri*, w Harro i wspólnie z nim ścigać Jenerała *Garcia*. Ostatni d. 5 złączył się w Ariza z częścią korpusu *Kabrery*, dowodzoną przez *Cabanera*, i przeciął komunikację z Madrytem, dla której to przyczyny drogą tą od d. 2 żaden goniec ze wspomnianej stolicy nie przybył.“

Dnia 18.

Wczora przewodniczył Król na Radzie Ministerjalnej. Wieczorem był bal w Tuilleryach.

— Biura Izby Deputowanych wczora urządzone zostały w następujący sposób: 1-sze biuro: P. *Duchatel* Prezydent; P. *Chazot* Sekretarz; 2-e biuro: P. *Thiers* Prezydent; P. *Aumont-Thieville*, Sekretarz; 3-e biuro: P. *Teste* Prezydent, Hrabia *Champlatreux* Sekretarz; 4-te biuro: Hrabia *Defitte* Prezydent; P. *Berger* Sekretarz; 5-te biuro: P. *Passy* Prezydent; P. *Malleville* Sekretarz; 6-te biuro: P. *Debelleye* Prezydent; P. *A. Gouin* Sekretarz; 7-me biuro: P. *Dufaure* Prezydent; P. *Demonts* Sekretarz; 8-me biuro: P. *Guizot* Prezydent; Wice-Hrabia *Lemercier* Sekretarz; 9-te biuro: P. *Persil* Prezydent; P. *Ducos* Sekretarz. — Z tych 18 mianowań, 10, mianowicie PP. *Thiers*, *Teste*, *Defitte*, *Passy*, *Dufaure*, *Aumont-Thieville*, *Berger*, *Malleville*, *Gouin* i *Ducos* należą do lewego śródka i lewej strony, a 8 do strony Ministerjalnej i prawego śródka.

— P. *Berlinghieri*, który przez lat 11 był w obowiązku Ministra Rezydenta Wielkiego Xięcia Toskanii w Paryżu, umarł wczora w 76 roku życia.

— Donoszą z Bayonny pod d. 14.: „Depesza Lorda *John Hay*, dowódcy Angielskiej marynarki przed portem Passage, donosi, że 10 dział, 32 kanonierów i 3 oficerów artylleryi, wylądowało w tym porcie. Depesze, które tutejszy Konsul Angielski otrzymał z Madrytu do Lorda *John Hay*, niezwłocznie posłane mu zostały przez umyślnego. Zapewniają, że się one ściągają do angielskiej legii posiłkowej. Fregaty i statki przewozowe, którym polecono wziąć na pokład resztę tej legii, z przyczyny zupełnienia portu Passages, udały się do Santander. Przed odplynięciem, okręty wylądowały wielką ilość sукна, które ma być użyte na oporządzenie legii przed jej odjazdem.“

— List z Logronio pod d. 9 donosi: „Wyprawa pod dowództwem *Basilio Garcia*, ściągawszy do siebie kilka oddziałów korpusu *Kabrery*, udała się ku dolinie Tagu. W ogólności składa się ona blisko z 5,000 ludzi. Szwadrony pod dowództwem *Leon-el-Condé* i bataliony pod wodzą *Ulbarri*, złączyły się d. 5 pod Calatayud z dywizją Jenerała *San-Miguel*, i ten objął dowództwo tego korpusu, składającego się blisko z 8,000 ludzi. Wyprawa Karolistowska wyprzedziła tylko o dziesięć godzin. *Marcin Zurbono* na czele 4 batalionów, 1 szwadronu i 2 dział polowych wyszedł w kierunku na Sorio. Ma on rozkaz odcięcia Karolistów od Tagu, albo w przypadku, jeśli można będzie, wzmocnienia dywizyi *San-Miguel*. *Espartero* znajduje się w Miranda. Zimno jest tak mocno, że Karoliści nie odważają się wyjść z doliny Mena; dla teyż przyczyny nasze woyska pozostają w Villarcayo, Miranda, *Bri-visca* i innych stanowiskach.“

— Wczora rozbiegła się tu pogłoska, że nowy poseł Hiszpański przy tutejszym dworze, Margrabia *Espeja*, jadąc do Paryża, wpadł w ręce Karolistów. Listy z Madrytu pod d. 8 potwierdzają tę wiadomość i donoszą, że Margrabia uwięziony został w Guadaluaxara.

— Podług listow z Madrytu, Karoliści uzbrowili w Walencyi wielki statek na stopę okrętu wojennego i opatrzyli w działa i osadę ze 40 ludzi. Okręt ten, z pomocą dwóch szalup, zabrał już 3 Hiszpańskie kupieckie okręty, które były naładowane zapasami żywności i suchemi owocami i przeznaczone do portu de los Alfaques. — Główna kwatery *Don Carlosa* jest jeszcze w Llodio, niewielkiej wsi Biskajskiej, mającej około 500 mieszkańców. (A.P.S.Z.)

А н г л и я.

Лондонъ, 16 го Января.

Королеву послѣ завтра изъ Виндзора обратно сюда ожидаютъ. — Вчера и сегодня въ иностранномъ департаментѣ происходилъ кабинетный совѣтъ, въ которомъ участвовали все Министры.

— Утверждаютъ, что Министры, приведенные въ затрудненіе возстаніемъ въ Канадѣ, обратились къ Герцогу *Веллингтону*, прося у него совѣта на счетъ должныхъ военныхъ мѣръ, и что Герцогъ охотно согласился, объявить ему свои виды: „Я слуга отечества“, отвѣчалъ *Лордъ Веллингтонъ*, „и если въ чѣмъ могу совѣтовать или помогать, ни въ чѣмъ никогда не откажу моей Королевы.“

— Сегоднешняя придворная газета, содержитъ все неожиданное увѣдомленіе, что Графъ *Дургамъ* наименованъ Генераль-Губернаторомъ и Генераль-Наместникомъ всехъ владѣній Ея Велич. на твердой землѣ Сѣверной Америки а равно комиссаромъ къ разрѣшенію важнѣйшихъ касающихся Верхней и Нижней провинцій, дѣлъ.

— *Morning Post* увѣдомляетъ, что даже въ самой Англій набиралось людей для мятежниковъ въ Канадѣ, и что нѣкоторое число иностранныхъ выходцевъ и другихъ людей, подъ командою Французскихъ *Офицеровъ* отправились въ Гавръ, чтобы отплыть въ Соединенные Штаты въ намѣреніи поспѣшить оттуда моремъ въ лагерь мятежниковъ; а также будто извѣстно, что въ Бирмингамѣ приготовлено значительное количество орудій которыя также будутъ отправлены для Канадскихъ мятежниковъ изъ Лондона и Ливерпуля, въ одинъ изъ портовъ Соединенныхъ Штатовъ, для доставленія оттуда въ мятежническія колоніи.

— Полковникъ *Чесней*, извѣстный по своей Евфратской экспедиціи, бесѣдовалъ вчера съ *Лордомъ Мельбурномъ*. Говорятъ, что Правительство предполагаетъ вторую экспедицію въ Евфратъ.

— Графъ *Элдонъ* въ субботу, на 87 году жизни здѣсь въ Лондонѣ скончался. Онъ былъ во время Министрства *Торіевъ* болѣе 25 лѣтъ *Лордомъ Канцлеромъ* Англій, а до смерти главнымъ попечителемъ Оксфордскаго Университета. — Войско также въ послѣднихъ дняхъ лишилось одного изъ отличнѣйшихъ *Офицеровъ*, Генераль-Маіора *Сиръ А. Норкотта*.

— Въ приходѣ *Кроскомбе* близъ Вельса появилась холера и заболѣло уже ею 16 человекъ.

— Въ субботу переводили чрезъ городъ Галифаксъ въ Сутгамптонъ множество лошадей, купленныхъ *Капитаномъ А. Форбесомъ* въ Англій, для *Донъ-Карлоса*, откуда они на корабляхъ будутъ отправлены въ Испанію.

17-го Января.

Ея Велич. Королева и Герцогиня *Кентская*, вчера прибыли изъ Виндзора въ новый дворецъ. По полудни Королева давала аудіенціи *Лордамъ Конингаму* и *Мельбурну*.

— Сегодня, когда опять собралась Нижняя Палата, *Лордъ Д. Русселъ* прочиталъ отвѣтъ Королевы на поднесенный Ей Нижнею Палатою адресъ. Ея Величество благодарила за помощь, обещанную Палатою противъ Канадскаго возмущенія. Потомъ Министръ просилъ позволенія внести объявленный имъ въ прошломъ засѣданіи билль о временномъ правленіи въ Канадѣ. При отходѣ почты онъ еще не кончилъ своей рѣчи.

— *Лордъ Дургамъ* занимался сегодня съ Генераль-Адъютантомъ и военнымъ Секретаремъ главноначальствующаго надъ арміею, въ кодоніальномъ департаментѣ.

— Какъ новое открытіе показываютъ машину для отопленія, изобрѣтенную садовникомъ въ *Гаммерсмитѣ* для нагрѣванія оранжерей. Она имѣетъ видъ обыкновеннаго самовара, удобно переносится съ мѣста на мѣсто, не дѣлаетъ чаду и не издаетъ никакого неприятнаго запаха, можетъ быть употреблена въ дорожныхъ экипажахъ и, всѣмъ приборомъ, по словамъ изобрѣтателя, можетъ распорядить шестилѣтній мальчикъ; температуру легко возвышать и по желанію понижать. Изобрѣтатель обѣщаетъ отоплять комнату въ 12 квадратныхъ футовъ въ теченіе 30 часовъ за шесть пенсовъ (5 сер. гр.) Матеріалъ для отопленія пачки достать можно во всякой землѣ, но до сихъ поръ онъ составляетъ тайну. За патентъ, говорятъ, предлагаютъ изобрѣтателю 50,000 ф. с. *) (*A.P.S.Z.*)

Г е р м а н і я.

Гамбургъ, 13-го Января.

Въ *Börsenhalle* сказано: „Сегодня сообщаемъ воз-

*) Извѣстно, что въ Берлинѣ нѣсколько уже лѣтъ введены такъ называемыя поспѣшныя печи, которыя нагрѣваются спиритомъ и доставляютъ при небольшихъ издержкахъ, хотя на короткое время, умѣренную теплоту.

А н г л и я.

Лондонъ, 16 го Января.

Королева *Ией Моѣ* поутру зъ *Windsor* зъ поворотомъ ту jest oczekiwana. — Вечора и dzisiaj w wydziale spraw Zewnętrznych odbywała się Rada Gabinetowa, na której się znajdowali wszyscy Ministrowie.

— Zapewniają, że Ministrowie w przykrém znalazłszy się położeniu, z przyczyny powstania w Kanadzie, udali się do *Хиѣца Wellingtona*, dla zasiągnięcia porady względem przedsięwzięcia potrzebnych środków wojennych, i że *Хиѣце* nie wzbronіł się wesprzeć ich swoimъ zdaniemъ. „Jestemъ слуга Państwa,“ odpowiedziałъ *Lord Wellington*, „i co tylko mogę radą, albo pomocą, wszystko jest na usługę mojej Królowey.“

— Dzisiejsza gazeta Dworu zawiera zupełnie niespodziewane doniesienie, że *Hrabia Durham* mianowany zostałъ Jeneralnymъ Gubernatoremъ i Jeneralnymъ Namiestnikiemъ wszystkichъ posiadłości Królowey na stałymъ lądzie Ameryki-Północney, a także Kommissarzemъ do rozwiązania waźniejszychъ interessówъ, tyjącychъ się prowincyy Wyższej i Niższej Kanady.

— *Morning-Post* donosi, że w samej nawet Anglii robią się zaciągi dla buntowników w Kanadzie, i że pewna liczba wychodniów zagranicznychъ i innychъ ludzi, pod dowództwemъ oficerówъ Francuzkich, udała się do *Hawru*, dla płynienia do Stanówъ Zjednoczonychъ, w zamiarze pośpieszyć stamtądъ przezъ morze do obozu buntowników; również ma wiedzieć, że znaczna ilośćъ brooni przygotowana została w *Birmingham* i podobnieжъ wysłana dla buntownikówъ Kanadyjskichъ z *Londynu* i *Liverpool* do jednego zъ portówъ Stanówъ Zjednoczonychъ, ażeby stamtądъ przesłać do zbuntowanychъ kolonij.

— *Półkownik Chesney*, znajomy ze swej wyprawy na *Eufracie*, miałъ wczora rozmowę zъ *Lordem Melbourne*. Mówią, że Rządъ zamierza drugą wyprawę na *Eufracie*.

— *Hrabia Eldon*, w sobotę tu w *Londynie* zakończyłъ życie, mającъ 87 latъ wieku. Byłъ onъ za *Ministryówъ Torysówъ* więcey jakъ przezъ 25 latъ *Lordemъ Kanclerzemъ* Anglii, i ażъ do śmierci głównymъ *Kuratoremъ* *Uniwersytetu Oxfordzkiego*. — Wojsko nasze w ostatnichъ dniachъ również straciło jednego ze znakomitszychъ oficerówъ, *Jenerał-Majora Sir A. Norcott*.

— W parafii *Croscombe*, nie daleko *Wells*, okazała się cholera, i jużъ zachorowało na nią 16 osób.

— W sobotę przepędzano przezъ miasto *Halifax* do *Southampton* wielkąъ liczbą pięknýchъ koni, które *Kapitan Alexander Forbes* zakupiłъ w Anglii dla *Don Carlosa*; zъządъ wysłane będą na okrętachъ do *Hiszpanii*.

Dnia 17-go.

Królowa i *Хиѣца Kent* przybyły wczora zъ *Windsor* do nowego pałacu. Po południu Królowa dawała audyencye *Lordomъ Conyngham* i *Melbourne*.

— Gdy dzisiaj wieczoremъ Izba Niższa znowu się zgromadziła, *Lord J. Russel* przeczytałъ odpowiedź Królowey, na podany *Iej* przezъ Izbę Niższą adresъ; Królowa dziękowała Izbie za pomoc, którą oświadczyła przeciwko powstaniu *Kanadyjskiemu*. Potemъ Minister просилъ o dozwolenie wniesienia oświadczonego na poprzedzającymъ posiedzeniu билу, względemъ tymczasowego zarządu *Kanady*. Przy odeyciu poczty, mowa jego nie była jeszcze skończoną.

— *Lord Durham* pracowałъ dzisiaj zъ *Jeneralnymъ Adjutantemъ* i *Sekretarzemъ* wojskowymъ *Wodza naczelnego* w wydziale *Osad*.

— Jako całkiem nowe odkrycia pokazująъ teraz wynalezioną przezъ ogrodnika w *Hammersmith* machinę do opalania oранжерей. Ma ona kształtъ zwyczajnego samowaru, może być przenoszona wygodnie zъ jednego miejsca na drugie, nie wydaje żadnego dymu i żadnego nieprzyjemnego zapachu, może być zastosowaną do pojazdówъ podróжныхъ i cały aparatъ, podługъ powiadanія wynalazcy, może być kierowany przezъ sześciolatekъ; temperatura łatwo może być podniesioną albo zniżoną podługъ upodobania. Wynalazca obowiązuje się za 6 pens (5 sr. gr.) ogrzać pokóy, mający 12 stópъ kwadr. na trzydzieści godzin. Матеріалъ palny łatwo mieć można we wszystkichъ krajachъ; jednakъ dotądъ jeszcze wynalazekъ ten jestъ tajemnicą. Za patentъ dająъ jużъ podobno wynalazcy 50,000 фунт. szterlingów. *) (*A.P.S.Z.*)

Н и е м ц ы.

Hamburg, 13 Stycznia.

W *Börsenhalle* czytamy: „Czyniemy dzisiaj wezwa-

*) W *Berlinie* są jużъ od kilku latъ w użyciu, takъ nazwane prędkie piece, które ogrzewają się spirytusemъ i dająъ umiarkowane, chociaź nie długo trwałe ciepło, przy dośćъ oszczędnymъ koszcie.

звание собраннаго въ Кельвъ комитета для празднованія двадцати-пятилѣтня освобожденія Германіи отъ чуждаго владычества, именно 3 Февраля, когда Король Прусскій 1813 призвалъ свой народъ къ освобожденію отечества. Здѣшнее Ганзейское общество (исключительно составленное изъ участвовавшихъ въ походахъ 1813 и 1815) воодушевленное тѣми же чувствованіями, какъ слышно, съ нѣкотораго уже времени приняло тоже намѣреніе и назначило празднества, для которыхъ воззваніе и программа скоро будутъ объявлены, на 18-ое Марта, въ тотъ день, когда въ первый разъ въ Гамбургѣ поданъ сигналъ ко всеобщему вооруженію и устроень Ганзейскій легіонъ. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.
Гага, 18-го Января.

Къ концу года въ нашей арміи считался 1 Фельдмаршалъ, Принцъ *Оранскій*; 1 Генераль-Полковникъ Принцъ *Фридрихъ* Нидерландскій; 3 Генерала отъ Инфантеріи и между ними Баронъ *Шассе*; 16 Генераль-Лейтенантовъ, и между ними Герцогъ Бернгардъ *Саксенъ Веймарскій*; 40 Генераль-Маіоровъ; 38 Полковниковъ, между коими оба старшіе сына Принца *Оранскаго*; 18 Подполковниковъ; 76 Маіоровъ; 254 Капитана, 523 Поручиковъ первой и 387 второй степени. Кавалерія имѣетъ 2 Генераль-Маіоровъ, 6 Полковниковъ, 14 Подполковниковъ, 16 Маіоровъ, 69 Ротмистровъ, 80 Лейтенантовъ перв. и 45 второй степени тяжелой кавалеріи и 34 Лейтенанта легкихъ драгуновъ. Въ Королевскомъ Штабѣ считается 3 Маіора, 5 Капитановъ, 5 Лейтенантовъ первой и 8 второй степени. Въ артиллеріи 1 Генераль, Принцъ *Фридрихъ* Нидерландскій; 1 Генераль-Лейтенантъ, 5 Генераль-Маіоровъ, 7 Полковниковъ, 10 Подполковниковъ, 17 Маіоровъ, 57 Капитановъ первого и 23 второго ранга, 140 первой и 102 второй степени Лейтенантовъ. Въ инженерномъ корпусѣ 1 Генераль-Лейтенантъ, 2 Генераль-Маіора, 4 Полковника, 6 Подполковниковъ, 8 Маіоровъ, 29 первой, 12 второй степени Капитановъ, 35 первой и 34 второй степени Лейтенантовъ. Наше войско въ Восточной Индіи имѣетъ въ пѣхотѣ 3 Полковника, 9 Подполковниковъ, 22 Маіора, 100 Капитановъ, 129 перв. и 197 второй степ. Лейтенантовъ. Сверхъ того изъ тамошнихъ уроженцевъ 3 Капитана и 31 Лейтенантъ 2-й степени. По кавалеріи 1 Полковникъ, 3 Маіора, 9 Ротмистровъ, 10 первой и 18 второй степ. Лейтенантовъ. По артиллеріи 1 Директоръ-Полковникъ, 2 Подполковника, 4 Маіора, 12 Капитановъ, 22 перв. и 23 втор. степени Лейтенантовъ. Корпусъ Инженеровъ и Саперовъ считаетъ 1 Директора-Полковника, 1 Подполковника, 1 Маіоръ, 9 Капитановъ, 9 Лейтенантовъ первой и 11 второй степени. Въ Вестиндіи наше войско заключаетъ въ себя 1 Генераль-Маіора, 1 Подполковника, 1 Маіора, 2 Капитанъ Квартирмейстеровъ, 5 Капитановъ, 6 Лейтенантовъ перв. и 16 втор. степ. Артиллерія: 1 Капитанъ, 2 перв. и 4 втор. степ. Лейтенанта. (A.P.S.Z.)

БЕЛГІЯ.
Брюссель, 20-го Января.

Наша войска начинаютъ уже оставлять Княжество Люксембургское и скоро овятъ будетъ водворенъ прежній порядокъ въ нашихъ гарнизонахъ.

— Многіе частные люди приобрѣли по купкѣ небольшую церковь Св. Магдалины, чтобы пожертвовать оную Редемптористамъ, которые теперь занимаютъ миссію.

— Третьяго дня во многихъ домахъ не было газового освѣщенія, потому, что газовыя трубы промерзли. (A.P.S.Z.)

ИТАЛІЯ.
Неаполь, 4-го Января.

Съ ужасомъ мы получили извѣстіе, что холера вновь появилась въ нѣкоторыхъ мѣстахъ провинціи Калабріи, какъ то въ Катанаро, Пиццо и другихъ окрестностяхъ и въ сихъ мѣстахъ будто уже похитила многія жертвы. Здѣсь опасаются, чтобы въ тѣхъ мѣстахъ опять не возобновились тѣ примѣры варварства, предразсудковъ и жестокости, которые въ прошломъ году опустошали Сицилію и слѣды коихъ показались даже здѣсь въ столицѣ.

— Вчера наконецъ прибылъ сюда изъ Сициліи первый Швейцарскій полкъ, котораго такъ долго ждали, и этотъ случай достаточно опровергаетъ распространяемые здѣсь слухи, будто состояніе сего острова опасно и что тамъ порядокъ совершенно нарушенъ.

— Письма изъ Мессины отъ 23 Декабря сообщаютъ печальныя извѣстія изъ Леванта о многихъ и значительныхъ кораблекрушеніяхъ на тамошнихъ берегахъ и въ Черномъ морѣ, отъ бурь бывшихъ въ концѣ Ноября. Также и въ Мессинѣ дулъ нѣсколько дней при холодной погодѣ, сильной юго-запад-

не отъ Комитета згромажденнаго въ Колоніи на обходъ 25-лѣтней юбилеи освобожденія Нѣмцевъ отъ чуждаго владычества, мianованіе на день 3 Лутега, въ которомъ Король Прусскій 1813-го призвалъ людъ своею до обороны оуезчины. Слышавъ, же тутешье Згромажденіе Ханзейскіе (вытѣченіе складающее сія зъ тыхъ, ко мѣли udziałъ въ выправачъ 1813 и 1815), кторѣ оузыконе jest подобными учуциами, од неіакіегао оуасу рѣвнызъ повзизго заміаръ, і оазначызо обходъ, кторѣга огаозонѣ быдз ма і программа, на 18 Марца, іако дзѣнь, въ кторымъ наспрѣдъ въ Ханбургѣ дана бызо гасго узброженіа народоваго і урззздонъ легіонъ Ханзейскіа. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.
Гага, дня 18 Стycznia.

Въ концѣ зешлага року, войско наше лчызо 1 Feldmarszałka, Хіеца *Ораніа*; 1 Jeneralnego Półkownika, Хіеца *Фрыдeryка* Нидерландзкаго; 3 JenerałŃw piechoty, въ лчыбцѣ кторыхъ Баронъ *Шассе*; 16-ту Jenerał-PorucznikŃw, поміежду кторѣми Хіаже *Bernhard* Саско-Веймарскіа; 40 Jenerał-MajorŃw; 38 PółkownikŃw, поміежду кторѣми двай старсіа synowіe Хіеца *Ораніа*; 18 PodpółkownikŃw; 76 MajorŃw; 254 KapitanŃw; 523 PorucznikŃw. pierwszego і 387 drug. stop. Jazda lчыzy 2 Jenerał-MajorŃw, 6 PółkownikŃw, 14-ту PodpółkownikŃw, 16 MajorŃw, 69 RotmistrzŃw, 80-ciu PorucznikŃw pierwszego і 45 drug. stop. ciężkiej jazdy і 34 PorucznikŃw lekkichъ dragŃnŃw. Sztabъ KrŃlewski lчыzy 3 MajorŃw, 5 KapitanŃw, 5 PorucznikŃw pierwszego і 8 drugiego stop. Artyllerya lчыzy 1 Jenerał, Хіеца *Фрыдeryка* Нидерландзкаго, 1 Jenerał-Porucznika, 5 Jenerał-MajorŃw, 7 PółkownikŃw, 10 PodpółkownikŃw, 17 MajorŃw, 57 KapitanŃw pierwszego, 28-mіu drugiego stopnia, 140 PorucznikŃw pierwszego stopnia і 102 drugiego. Wъ korpusіe InżynjerŃw, 1 Jenerał Porucznik, 2 Jenerał-MajorŃw, 4 PółkownikŃw, 6 PodpółkownikŃw, 8 MajorŃw, 29 KapitanŃw pierw. stopnia, 12 drugiego, 35 PorucznikŃw pierw. st. і 34 drugiego. Wojsko наше въ Іандыахъ WschŃdnychъ lчыzy въ piechocie 3 PółkownikŃw, 9 PodpółkownikŃw, 22 MajorŃw, 100 KapitanŃw, 129 PorucznikŃw pierwszego і 197 drug. stopnia. Nadto, zъ tamecznychъ krajowcŃw 3 KapitanŃw і 31 PorucznikŃw drugiego stopnia. Jazda ma 1 Półkownika, 3 MajorŃw, 9 RotmistrzŃw, 10 PorucznikŃw pierwszego і 18 drugiego stop. Artyllerya і Dyrektora Półkownika, 2 PodpółkownikŃw, 4 MajorŃw, 18 KapitanŃw, 22 PorucznikŃw pierwszego і 23 drug. stop. Korpusъ SaperŃw lчыzy 1 Dyrektora Półkownika, 1 Majora, 9 KapitanŃw, 9 PorucznikŃw pierwszego і 11 drugiego stopnia. Wъ Іандыахъ ZachŃdnychъ piechota наша ma 1 Jenerał-Majora, 1 Podpółkownika, 1 Majora, 2 KapitanŃw-KwatermistrzŃw, 5 KapitanŃw, 6 PorucznikŃw pierwszego і 16 drugiego stopnia. Artyllerya 1 Kspitana, 2 PorucznikŃw pierwszego і 4 drugiego stopnia. (A.P.S.Z.)

БЕЛГІЯ.
Bruxella, 20 Stycznia.

Войска наше зачынają jużъ опусzczать Люксембургскіе і вкратце знову ма быдзъ przywrŃcony dawny porzadekъ въ нашихъ zatogachъ.

— Кілка prywatnychъ osŃbъ nabyło tu nie dawno kupnemъ niewielki kościŃtekъ S. Magdaleny, mającъ go oddać Redemptorystomъ, kторzy teraz zajmują сія іако Misyonarzѣ.

— Zawczora, wъ wielu tu domachъ nie было oświecenia gazowego, gdyżъ rury gazowe zamarzły. (A.P.S.Z.)

ВЪОСНУ.
Neapol, 4-го Stycznia.

Зъ трвога доваднужемъ сія, же холера выбухнула въ кілку мѣйстѣахъ провинціа Калабріа, мianовичѣ въ Cantararo, Pizzo і инныхъ, і міала jużъ sprzątną въ тыхъ мѣйстѣахъ wielką лчыбѣ ofiar. Ніе jest tu bezъ obawy, że тамъ powtŃrnie wznowіе сія mogą те przykłądy barbarzyństwa, przesądŃw і okrucieństwa, kторѣ въ przeszłymъ roku pustoszyły Sycylią, а kторыхъ ślady okazały сія nawetъ tu въ столицѣ.

— Wczora nakoniecъ długo oczekiwany półkъ Szwajcarski зъ Sycylii tu przybył, cтѣмъ dostatecznie zbіajają сія rozszerzone pogłoski, że stanъ тѣу wyspy jest niepokŃjacy, або, że jużъ porzadekъ całkiemъ тамъ zostałъ wywrŃcony.

— Listy зъ Messyny podъ dnіemъ 23 Grudnia udzielają smutne wiadomoścі zъ Lewantu о wielu і znacznychъ rozbiaciachъ okrętoŃw на brzegachъ tamecznychъ і на морзу Czarnémъ. Takъ же въ Messynie przy zimnémъ powietrzu byłъ długo trwajacy mocny wiatrъ południowo-zachodni, północny і południowo-wschodni; żegluga jednakъ dość

ный, сѣверный и юго-восточный вѣтеръ, однако ходъ кораблей довольно былъ оживленъ. (A.P.S.Z.)

СТАТИСТИКА.

Извлечение изъ отчета Санктпетербургскаго оберъ-полицейскаго за 1837 годъ.

(Окончаніе.)

Для охраненія здоровья жителей столицы, Полиція воспрещала продавать незрѣлые плоды, несвѣжіе съестные припасы и питья со вредною примѣсью. Кромѣ безпрерывнаго наблюденія за исполненіемъ сихъ правилъ, со стороны мѣстной Полиціи, производились ежемѣсячныя свидѣтельства полицейскими врачами.

На скотномъ пригонномъ дворѣ освидѣтельствовано, поступившихъ въ продажу:

Быковъ Черкасскихъ	86,820.
— Ливонскихъ и Русскихъ	19,803.
Барановъ	29,260.
Дойныхъ коровъ	12,664.

Въ половинѣ Мая мѣсяца, оказывался у обывательскихъ детей столицы повальный кашель, называемый коклюшемъ, и продолжался до Ноября мѣсяца, но не имѣлъ важныхъ послѣдствій.

Съ 15 Августа, въ нѣкоторыхъ обывательскихъ домахъ повялось у дойныхъ коровъ воспаление желудка повального свойства, отъ котораго, въ теченіе 20 дней, пало 8 коровъ; но принятыми благовременно мѣрами, болѣзнь эта къ 14 Сентября совершенно прекращена.

Хотя вообще состояніе здоровья жителей столицы было удовлетворительно, но за всѣмъ тѣмъ, по весьма ограниченному числу кроватей въ градскихъ больницахъ и по неимѣнію больницъ для пользованія хроническихъ болѣзней, 3,006 человекъ больныхъ требовали помощи отъ Полиціи.

Изъ сего числа, 1,265 человекъ, въ томъ числѣ 952 мужчины и 313 женщинъ, получивъ первоначальное пособіе въ приемныхъ полицейскихъ покояхъ, были отправлены въ градскія больницы; 292 человека (арестантовъ) въ Военно-Сухопутный госпиталь; 174 человека (135 мужчинъ и 39 женщинъ) за неприятиемъ въ больницы, были пользованы Полицейскими врачами въ приемныхъ полицейскихъ покояхъ. Изъ нихъ 139 человекъ выздоровѣло и 35 человекъ умерло. Остальные за тѣмъ 1,275 человекъ, (799 мужчинъ и 476 женщинъ) пользованы были полицейскими врачами, въ обывательскихъ домахъ. Изъ числа сихъ больныхъ умерло 43 мужчины и 23 женщины.

Въ оспенномъ Полицейскомъ лазаретѣ пользовались отъ натуральной оспы, 1 мужчина, отъ скарлатины 2 мужчины, и 3 женщины, отъ кори 9 мужчинъ и 7 женщинъ.

Всѣ эти больные выздоровѣли.

Полицейскими врачами привита предохранительная оспа 543 младенцамъ, (324 мужскаго и 219 женскаго пола).

Освидѣтельствовано подозрѣваемыхъ въ помѣшательствѣ ума: 33 мужчины и 24 женщины. Изъ числа 45 человекъ, пользовавшихся въ приемныхъ полицейскихъ покояхъ и въ обывательскихъ домахъ, умерло 4 человека.

Спасена жизнь благовременнымъ врачевнымъ пособіемъ полицейскихъ врачей:

1) Пораженнымъ громовымъ ударомъ	2
2) Утопавшимъ	19
3) Поморозившимся	2
4) Впавшимъ въ безчувственное состояніе отъ внезапныхъ кровотеченій	11
5) Обожженнымъ разными случаями	12
6) Получившимъ разныя значительныя поврежденія съ переломами и вывихами костей при упаденіи съ высотъ	68
7) Получившимъ значительныя поврежденія отъ ушибовъ экипажами и другими тяжестями	67
8) Отравившимся неумышленно мышьякомъ	15
9) Отравленнымъ мышьякомъ	2
10) Опоевшихъ дурманомъ	9
11) Находившимся пьяными до отчаянія въ жизни	138
12) Порѣзавшимся	19
13) Порубившимся острыми орудіями	4
14) Находившимся въ безчувственномъ состояніи отъ разныхъ болѣзненныхъ припадковъ	31

Подано врачебное пособіе:

1) Укушеннымъ собаками, оказавшимся, по свидѣтельству ветеринарнаго врача, не бѣшенными	17
2) Разными огнестрѣльными орудіями	2
3) Полицейскимъ нижнимъ чинамъ, получившимъ поврежденія на пожарахъ	89

Въ теченіе 1837 года, отобрано за скорую и неосторожную ѣзду, 32 лошади; изъ нихъ продано 31, за 2,764 р. 14 к. (Сво. Пз.)

była ożywioną. (A.P.S.Z.)

STATYSTYKA.

SPRAWA OBER-POLICMISTRZA SANKT-PETERSBURSKIEGO z roku 1837-go.

(Dokończenie.)

Dla bezpieczeństwa zdrowia mieszkańców stolicy, Policja zabraniała sprzedawać niedożyte owoce, nieswieżą żywność i napoje ze szkodliwymi przyprawami. Oprócz nieustannej bacności nad wypełnieniem tych prawideł, ze strony Policji miejscowej, odbywały się kaźdomiesięczne poświadczenia medyków policyjnych.

Na rynku sprzedaży bydła wydano świadectw na przypędzone dla sprzedaży:

Woły Czerkaskie	86,820.
„ Liwońskie i Ruskie	19,803.
Barany	29,260.
Krowy dojne	12,664.

W połowie Maja pokazał się u dzieci mieszkańców stolicy powalny koklusz i trwał do Listopada, ale ważnych skutków nie miał.

Od 15-go Sierpnia, w niektórych domach obywatelskich pokazał się u krow dojnych zapalenie żołądka, epidemicznego charakteru, z którego, w przeciągu 20-tu dni padło 8 krow; ale przez środki w porze przedsięwzięte, choroba ta do 14-go Września zupełnie ustała.

Choć stan zdrowia mieszkańców stolicy był w powszechności pomyślny, z tѣmъ wszystkiѣm, dla bardzo małej liczby łózek w miejskich szpitalach i z przyczyny, że nie masz szpitala do leczenia chorób chronicznych, 3,006 chorych szukało pomocy Policji.

Z liczby tej, 1,265 osób (952 mężczyzn, a 313 kobiet), otrzymawszy początkową pomoc w Policyjnych izbach, wysłano do szpitala miejskiego; 292 osób (aresztantów, do lazaretu wojskowo-lądowego), 174 (135 mężczyzn i 39 kobiet) z przyczyny nieprzyjęcia ich do szpitalów, leczeni byli przez policyjnych medyków w izbach policyjnych. Z nich 139 wyzdrowiało, a 35 umarło. Pozostałe 1,275 (799 mężczyzn i 476 kobiet) leczeni byli przez medyków policyjnych, w domach obywatelskich. Z liczby tych umarło 43 mężczyzn i 23 kobiety.

W Policyjnym lazarecie wakcynacyjnym chorowało na ospę naturalną 1 mężczyzn, na szkarlatynę 2 mężczyzn i 3 kobiety, na odrę 9 mężczyzn i 7 kobiet.

Wszyscy ci chorzy powrócili do zdrowia.

Medycy policyjni zaszczepili ospę 543 dzieciom (324 p̄ci męskiej i 219 żeńskiej).

Opatrzono w świadectwa będących w podeyrzeniu pomieszania umysłu: 33 mężczyzn i 24 kobiety. Z liczby 45 ludzi leczonych w izbach policyjnych i w domach obywatelskich, umarło 4-ch ludzi.

Uratowano życie daniem w porze pomocy medyczej przez doktorów policyjnych:

1) Piorunem uderzonym	2.
2) Tonącym	19.
3) Zmrożonym	2.
4) Obumarłym od nagłych krwotoków	11.
5) Oparzonym przez różne przypadki	12.
6) Znacznie skałeczoným z przełamaniami i wywichnieniami kości od spadnienia z wysokości	68.
7) Znacznie skałeczoným od uderzenia pojazdami i innymi ciężarami	67.
8) Przypadkowo otrutým arsenikiem	15.
9) Otrutým arsenikiem	2.
10) Szalejem upojonym	9.
11) W stanie upicia się do niebezpieczeństwa życia	138.
12) Takim, którzy się porzneli	19.
13) Skałeczoným ostremi narzędziami	4.
14) Obumarłym od różnych paroxyzmowych chorób	31.

Dano pomoc medyczną:

1) Ukąszonym od psów, które podług świadectwa weterynarza okazały się niewściekłymi	17.
2) Skałeczoným różnymi narzędziami strzelniczymi	2.
3) Policyjnym ludziom rang niższych, na porażach pokaleczonym	89.

W przeciągu 1837 roku za prędkie i nieostróżne jeźdźzenie odebrano 32 konie; z nich przedano 31 za 2,764 rubli 14 kop. (P. P.)